

נקודה למחשבה

חודש אדר

גליון מס' 77

לקבלת העלון במייל, תגובות, הארות והערות- 0527-696-749 או Nekuda52@gmail.com

לתרומות- חשבון 446007, סניף 533, בנק הפועלים. לציין לעלון.

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, לרפואה וכן לישועה. 700 ₪ = 5000 עלונים נטו להדפסה וחלוקה

איך לא הצטרפת למייל? העלון אצלך מידי חודש. וגם אם יש לך סיפור מהחיים או מאמר יפה? שתף אותנו ונפרסם...

יאללה 'ונהפוך הוא'

הפעם, 'ונהפוך הוא'... לכן נתחיל בסיפורים...
נראה מה הם 'חיים של תורה'...
ונבין מה זה שהראש שקוע כולו בתורה...

נפתח בעדותה של הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה: "היה זה לפני כעשרים שנה, בעלי, רבי חיים שליט"א, ביקש ממני שבכל פעם שאצא מהבית אנעל את הדלת, כי אנשים רבים נכנסים ומפריעים לו ללמוד. פעם אחת, שכחתי לנעול את הדלת וכאשר עבר רבי חיים, הבחין בכך ונעל אותה. כשחזרתי, ניסיתי לפתוח וגיליתי שהדלת נעולה, והמפתח שלי נותר בבית... עמדתי כחום היום מחוץ לבית, עם סלים מלאי ירקות, דפקתי ודפקתי אך אין קול ואין עונה, רבי חיים לא שומע, 'שר התורה' שקוע בתוך הלימוד... לבסוף, לאחר עשרים דקות, עד שרבי חיים פתח את הדלת הוא אמר: "**הרבנית לא בבית!**" ...**סגר מיד את הדלת.** קראתי לו "חיים זו אני!", ואז הוא פתח בחזרה. ההמשך הוא, שרבי אליהו מן, הראה לרבי חיים את הסיפור, ורבי חיים בכה ואמר: "איני זוכר כלום, אבל זה ייתכן!"... ממש בגדר "חיים- של תורה"...

אך רבי אליהו מן לא הסתפק בזה, אלא הוסיף לספר לרבי חיים מעשה נוסף, מעשה שסיפר לו רבי דוד זריצקי... בתקופה מסוימת הבחין הרב זריצקי שרבי חיים הולך בבגדים מרושלים, הוא ניגש לאשתו, לרבנית בת שבע, ושאלה: "מדוע אינך שומרת עליו?" ענתה לו הרבנית: "טרעיינער ר' דוד (ר' דוד היקר), כבר שבועיים שקשה לו רמב"ם מסויים בהלכות מעילה, **אם באמת אתה רוצה לעזור לו, תגיד לו תירוץ ואז הכל יהיה בסדר**"... כי ככל שיהודי שקוע ומחובר לתורה- כך הוא יותר מנותק מענייני העולם הזה...

כיוצא בזה, הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל, היה מתבטא ברוב ענוותנותו ואומר: "**עיתון**, זה דבר שמיועד רק בשביל נשים, עסקנים או גדולי תורה בכדי לדעת מה לעשות. אבל אנחנו לא נשים, ולא עסקנים, 'ולא גדולי תורה'. ואפילו מודעות רחוב אין לקרוא"...

גם תורה וגם ענווה...

ואם מדברים על 'חיי תורה', אי אפשר שלא להזכיר את מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל... באחת מנסיעותיו של הרב עובדיה לצרפת, לכמה ימים לצורך התרומות. רבי אליהו בן חמו התלווה אליו וסיפר, שבכל הדרך, הרב לא הסכים שיגעו בספריו, בכדי שלא ייעלם שום ספר. והנה, בכניסתם למלון, רבי אליהו הניח את הספרים על

השולחן, ושאל את מרן: "הרב מה יהיה?", הרב ענה לו בפשטות: "כשצריך אותי- תקרא לי!" ורכן ראשו ללמוד. וכאן רבי אליהו הוסיף לגלות שבכל משך השהות, הרב עובדיה **לא ניגש לחלון אפילו פעם אחת לראות היכן הוא נמצא בעולם**, ואף לא שאל היכן הוא נמצא, ומה שם המלון... נו, נו אלו "חיים של תורה"...

ומה עומד מאחורי כל זה?

קודם כל, הם ידעו שהם רק אורחים בעולם, ועיקר ביאתם הוא להכין צידה לעולם הבא... "**היום לעשותם**" (דברים ז, יא) ומחר לקבל שכרם"- בעולם הזה עושים ועובדים, ובעולם הבא מקבלים שכר... איזה פועל מעז באמצע החודש לבקש את השכר... וכמה שעובדים יותר מקבלים יותר, כמו ששמואל אמר לרב יהודה: "שינא! חטוף ואכול חטוף ואישתי, דעלמא דאזלינן מיניה כהלולא דמי!" (עירובין ד, ד)- אתה בסך הכל אורח בעולם הזה, תחטוף ותאכל, תחטוף ותשתה, כי העולם הזה כמו אולם שמחות... **כל האורחים מתחלפים ורק בעל הבית, בעל האולם, נשאר**... (מאיר)

בנוסף לזה, הם האמינו ללא כחל וסרק, וללא שום ספק- שהתורה היא המביאה להצלחה, כאן בעולם הזה... כמו שבזרע עולם ציוה ליהושע בחניכתו למנהיג האומה, שיידבק בתורה הקדושה, וממילא ההצלחה תבוא, כמו שנאמר "לא ימוש סֵפֶר התוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, וְהָגִיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַכְּתוּב בוּ, כִּי **אֵז תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאֵז תִּשְׁכִּיל**" (יהושע א, ח)- אך מה ההבדל בין 'תצליח' ל'תשכיל'?

אלא, שישנם אנשים המצליחים מצד המזל- יכול להיות אדם שאין לו תואר ראשון, ואף לא זכר לתואר שני, אינו יודע קרוא וכתוב, חותם עם האגודל, ובכל זאת חצי מהעיר בבעלותו... מכח המזל... פעם אחת, המזל והשכל יצאו לטיול, אך באמצע הדרך הם התעייפו, והחליטו לשכב לישון. המזל אמר "די, אין לי כח, עזוב אותי, אני אישן כאן", טען השכל "איפה השכל שלך? אם תישן על הכביש אתה יכול להידרס, בוא נשכב על המדרכה". ענה המזל "תקשיב לי טוב, לי יש מזל, אין לי כח אפילו לעלות למדרכה", כך שכל אחד ישן במקומו, המזל על הכביש והשכל על המדרכה. לפתע, הגיחה משאית במהירות גבוהה, הנהג הדוהר 'קלט' שהמזל שוכב על הכביש, הסיט מיד את ההגה, המשאית עלתה על המדרכה ו... מעכה את השכל... ובסוף, המזל הוא זה שהספיד את השכל... זהו 'אז תצליח'- הצלחה שבאה מצד המזל...

לעומת זאת, יש אדם שמצליח בזכות השכל, בזכות הלימוד וההשקעה, יש לו שכל אנליטי, הוא עורך דין 'נמבר וואן' (מספר אחד), הוא יודע לנתח חוזים ולמצוא סדקים בין השיטים, כך שמתגלגלים אליו כל התיקים ה'כבדים'... זה 'אז תשכיל'-

שההצלחה באה מצד השכל... חזו הבטחת ה' ליהושע 'אם תתן את כל הכח שלך לתורה- אתה ודאי תצליח גם מצד המזל וגם מצד השכל'... כי התורה מביאה להצלחה... (הרב ליאור כחלון)

וכמה שמחברים יותר לתורה ולומדים יותר- מצליחים יותר...

ועוד סיפר הרב בן ציון זצ"ל: "מידי בוקר אחרי התפילה, היינו לומדים דף גמרא, חזרים לבית, אוכלים 7 דקות, ובדרך לישיבה היינו מגלגלים דפים על דפים. **בערבי שבת, אני הייתי חוזר על כל הלימוד השבועי, עד כניסת שבת**, ברגע ששמעתי את הצפירה, הייתי רץ למקווה וחוחר לבית הכנסת. אבל הרב עובדיה היה נשאר בפינה שלו, והיה לומד את השולחן ערוך, שעה שהוא יודע כבר את כל הש"ס, עם כל הראשונים. **הוא היה לומד שולחן ערוך על הסדר, לפי כל שיטה**- הוא למד מגן אברהם לשיטתו בכל השולחן ערוך, את הט"ז לשיטתו, פרי מגדים לשיטתו, וכך את כל המפרשים לשיטתם על סדר השולחן ערוך... אחרי כל העמל ושיטת הלימוד הזו, כבר אי אפשר היה לדבר איתו בלימוד!"

זו רמה של תורה שהעולם לא מכיר- שמביאה לרמת הצלחה שהעולם לא יכיר...

ונמשיך בסיפורים... השמש של הרב עובדיה זצ"ל פנה אליו בשאלה שכולם שואלים: "רבנו, כולם יודעים שיש לרב זיכרון חזק, איך הרב זכה לזה?", והרב ענה: "בא ואספר לך, כשהייתי בן חמש עשרה קבלתי על עצמי **שלא לזכור שום דבר של חולין בעולם**, שזה כולל- לא מספר טלפון, לא כתובת של דירה, ולא שום דבר בעולם. חוץ מתורה, ששום דבר אחר לא ייכנס לראש שלי. והיה לי קשה, כי קרו לי בגלל זה מקרים לא נעימים, כך שלא הייתי זוכר פגישות וכדו'. אבל מאז, כל דבר של תורה, מיד הייתי זוכר. לדוגמה, הייתי קורא מדרש, ואחרי עשרים שנה הוא עדיין היה נהיר לי בזיכרוני..."

להבדיל, מאותו 'הכח' שהעיד על עצמו: 'יש לי ממש זיכרון פנומנלי [צילומן]. אבל הבעיה היא שנשרפו לי כל הפילים'...

וכן לא כמו אותם שידועים למלא את הספרייה, מבלי לפתוח ספר, עליהם נאמר- **"ותפשי התורה לא ידעוני"** (ירמיה ב'ח), שהם רק מעמידים את הספרים לצורך הנוי של הסלון, ואינם לומדים בהם (עבודת ישראל, ליקוטים)

עד כאן, בטוח אני, שאתה מלא בהערכה לתורה וחיי תורה- אז בוא נבדוק כמה... אל האדמו"ר מקופטנטש זצ"ל, הגיעו לבקש סיוע כלכלי בשביל חתן, הרב התעניין לדעת מה בדיוק חסר לו "תפרטו מה הוא צריך, ואני אשתדל לתת", הם אמרו לו "אפילו מגבעת אין לחתן". אמר להם הרב "קודם כל, מגבעת" האדמו"ר ניגש מיד לארון והגיש להם את כובעו הפרטי, את הכובע המפואר של שבת התלמידים תמחו "מדוע הרב לא הביא להם את הכובע של יום חול, הרי גם היא יפה?" ענה להם הרב "בעולם הבא אני רוצה לחבוש את הכובע של שבת. כי מה שאני מכין כאן בעולם הזה, אני לובש שם בעולם הבא, **ואני מעדיף שבעולם הבא יהיה לי כובע של שבת'...** אז אולי לא זכינו לחיים של תורה כמו הרבנים שהחזרו לעיל, אך האם אנו מעריכים את זה?

בתומכי התורה, ישנם כמה סוגי תורמים... יש כאלו שתורמים לאברכים ובני תורה, ממש דברים "סוף הדרך"- מוצרי חשמל ורהיטים שכבר בסוף דרכם, שנגמר להם הקילומטר, וכן מאכלים שכבר פג להם התוקף... במקום לזרוק אותם לאשפה, הוא 'מנדב' את זה לאברך... כלים כל כך ישנים, שבשביל להשיג חלקי חילוף, צריך לטוס לסין בכדי להביא אותם, ובדרך 'להידבק' [לא על אף אחד מישראל]... והוא עוד מרגיש מעצמו אוהב תורה, מחזיק תורה ואפילו 'גביר'... נכון שסוף-סוף אתה נותן, אבל מה אתה נותן... הרי זה כמו קין שהביא לבורא עולם מנחה **"מפרי האדמה"**- מהגרוע שבהם (בראשית ד, ט רש"י)... ולמה? כי את רמת ההערכה בודקים לפי הנתניה... לעומת זאת, יש תורמים שהגדילו לעשות, ומידי ערב חג הם נכנסים ל'סופר' מעמיסים לעצמם עגלת קניות, ותורמים בדיוק שווי זהה לאברך או בן תורה. ועוד, ישנם שתורמים לתלמידי חכמים סוג בשר

או יין משובח יותר ממה שהם קונים לעצמם לבית... נו, אז לאיזו קטגוריה אתה משתייך? וכמה אתה מעריך זה כבר בידייך שלך...

ואם עד עכשיו לא הערכת- אז יאללה 'ונהפוך הוא'...

תורה בירושה

בפתח תקוה, ישנה משפחה שכל בניה עדיין אינם שומרי תורה ומצוות, למעט בן אחד שהתגלגל בדרך לא דרך למוסדות חרדיים ולישיבות קדושות. סבו של הנער, שזיק של ירושה והעלה במעלות התורה והיראה. המחנך שידע מאין את הילד לבית ספר דתי, כדי שידע לפחות להיות שליח ציבור ולומר קדיש בבוא היום. האב הסכים, אבל התנה מראש, שילמד בבית ספר דתי רק עד כיתה ה', ומיד לאחר מכן יעבור לבית ספר לא דתי. כך רצה, אבל הוא שכח שיש לילד גם אבא בשמים, והוא רצה אחרת. הבית ספר הדתי הקרוב היה מוסד חרדי ואילו נכנס הילד. הילד נקשר מאוד לאווירה המצוינת השוררת שם, ובמיוחד נקשרה נפשו בנפש אחד המחנכים המעולים שהיו בבית הספר, שהשיב לו קרבה ואהבה, והעלה במעלות התורה והיראה. המחנך שידע מאין בא ילד זה, נקט בחכמה, והספיג לתלמידו את כל מה שהיה צריך על מנת לעמוד איתן מול הנסיונות בבית ובקרב בני המשפחה. והילד, אכן, הגיע לדרגות גבוהות בתורה וביראה, מה שכמובן לא מצא חן כל כך בעיני האב... כבר בהיותו באמצע כיתה ה', הודיע האב שהוא מתכוון לממש את התנאי שלו ולהעביר את הילד. המורים כבר לא ממש התרגשו למשמע הדברים, כי הילד היה חזק דיו והצטייד בכל הכלים הנפשיים להתמודדות הדרושה לו. הטיעון המרכזי שהיה כל העת בפיו של האבא, נסב על כך שאיני רוצה שהבן יוכל להתפרנס בכחות עצמו, ולא יהיה תלוי בקופתם ובארנקם של אחרים... המורים, ניסו להסביר לו בנועם שאדם הלומד תורה ופרט המוסר נפשו על התורה, מובטח לו שהבורא ימציא לו פרנסתו, כך שאין מה לחשוש, אבל האב לא בדיוק השתכנע, ועמד על כך שהוא רוצה להעביר את הבן לבית ספר חילוני. לקראת סיומה של כיתה ה', ביקש הילד מאביו בדמעות ובתחנונים שישארונו בבית הספר החרדי 'עוד שנה', ולבסוף... נעתר האב, אך הדגיש 'אבל רק לשנה אחת!'... אמו של הילד, שהגיעה מבית מסורתי, היתה דווקא מרוצה ושבעת רצון מהחניון שהמסגרת החרדית מעניקה לבנה, ועמדה כל העת לצדו של בנה. העניינים התגלגלו, כך שבסוף כיתה ו' הסכים האב לעוד שנה, ובסופו של דבר, הגיע הילד שהפך לנער, לכיתה ח'. המחנך שנקשר אליו, ידע שיעקר המאבק יהיה כעת בענין המשך לימודיו של הנער בישיבה. ואכן, כשהחלו הדיבורים בנושא זה, פרץ ריב קשה בין האב לבנו, אבל עכשיו כבר לא עזר לו שום דבר, לאבא. הבן היה כבר בן תורה אמיתי, שלט היטב בכמה מסכתות ואף התעטר במידות טובות להפליא, והוא הסביר לאביו שהוא הולך לישיבה, בכל מחיר! גם אם האב יחליט לסלקו מהבית, או לנתק עימו את הקשר! "אבא, אני עושה זאת בלב שלם, כי בטוחני שזו גם טובתך" אמר הבן, "אם לא תשתכנע בצדקת דרכי בעוה"ז, לאחר מאה ועשרים שנה תראה כמה טוב היה לך שהמשכתי בישיבה". האבא, 'קיבל חום' בפרט כאשר הבין שבנו יהיה גם אברך כולל, ולכן התמיד לדבר על הפרנסה, וניסה לשכנע שבמטב הכלכלי של ימיו אי אפשר להסתמך על אחרים. הבן, הוכיח לאביו באותות ובמופתים שיש רבים שאינם לומדים בכלל ובכל זאת אינם מסודרים בעבודה, ומאידיך אברכי הכוללים מצליחים להסתדר בדרכים מופלאות ביותר ואף לקנות דירות. ואכן, הבן נכנס לישיבה, ... האב התנתק ממנו, אם כי הבן המשיך להגיע הביתה בשבתות. כאשר הגיע הבן לשיעור ג', ועשה חיל לימודיו בצורה לא רגילה, נפרט סבו של הנער, אבי אביו, זה שזכרונו נכנס לבית ספר חרדי. הנער השתתף בהלוויה, ניחם את אביו ומיד חזר לישיבה. ביום החמישי של ה'שבעה' הבן קיבל טלפון לישיבה. על הקו היה אביו, שקרא לו בדחיפות להגיע הביתה. הבחור נבהל, שהרי מעולם לא קיבל קריאה שכזו. הוא הזדרז לבית, ומיד כשעמד בפתח החדר בו ישב אביו, קם האבא מלוא קומתו, התנפל על ילדו בחיבוקים ונשיקות והתפרץ בבכי רגוש. "צדקת, בני, צדקת", קרא בעודו נסער. גם הבן התרגש לנוכח המראה. האב הוציא מכיסו דף מקופל וביקש מהבן שיקרא מה כתוב בו. עכשיו הכל כבר היה מובן. מה התברר? כמה שעות לפני כן, פתחו בני המשפחה, בנוכחות עורך דין, את צוואת הסבא, שהיה אדם עשיר מאוד ובעל קרקעות רבות בפתח תקווה וסביבתה. מתח רב שרר בקרב בני הבית לקראת פתיחת הצוואה, שכן אף אחד לא ידע כיצד חילק הסבא את נכסיו המרובים. תדהמה גדולה אחזה בכל הנוכחים למקרא השורות הראשונות של הצוואה, שבהן נאמר ש-50% מכל רכושו מוריש הסבא לנכדו הלומד תורה!!! רק לאחר שכתב זאת במפורש בצוואתו, עבר הסבא לחלוקת יתרו הרכוש. אבי הנער המשיך לחבק כל העת את בנו, ובכה ללא הפוגה. "עכשיו אני רואה שמי שמתמסר ללימוד התורה- אין לו דאגות פרנסה. אמנם למדתי זאת בדרך הקשה, תוך יצירת מוקדי מריבות וסכסוכים בתוך ביתי פנימה, אבל משנוכחתי בכך" אמר האב "אני מודה, טעיתי, וה' הטוב יכפר בעדי, ומעתה כל מה שתרצה, אעשה למענך ולמען חיי התורה" (הרה"ג ניסן גולדברג)

לעזרה נטו בהדפסה- החשבון 446007, סניף 533, בנק הפועלים. לציין לעלון. יעקב מנשריאן.
להצלחת המשייעים בהגות הוצאת והפצת העלון וב"ב, יעקב והפנה מנשר, תומר ויעל לוי, איריס מטרי וב"ב- ליאל אליה ונתא, עובדיה בן טוביה, לרמז"ש יצחק בן טוביה, שרה חיה בת נעימה, סעדה אשרת בת חנה חנינה, משה מואיז בן רצייה, שרה בת מוניר, מאיר בן שמחה, לדיה בת אילנה. **צינונו** התנן לאה בת אלינור, הילה בת אלינור, טל טלי בת שושנה, יונתן בן שושנה, יוסף חיים קותיאל בן שרה חיה, ליאל בת איריס, ולהבדיל, **לעילוי"ב מו"ר ר' עובדיה יוסף בן גורגיה זצוק"ל**.